

11

brand-
veiligheids
INFO

BRANDWEER

Controlelijst brandveiligheid thuis

Meer informatie
of andere folders
uit deze serie?

Ga naar de
brandweerkazerne
bij u in de buurt
of kijk op Internet
www.brandweer.nl

Elk jaar weer ontstaat in duizenden Nederlandse woningen brand. De gevolgen variëren van lichte schade tot ernstig letsel, of erger. Gelukkig kunt u zelf veel doen om te voorkomen dat in uw eigen huis brand ontstaat. En mocht er toch brand uitbreken, dan kunt u de gevolgen beperken.

In deze brochure kunt u eerst testen hoe brandveilig uw eigen huis is. Dit doet u door een aantal vragen met 'ja' of 'nee' te beantwoorden. Bij elke vraag krijgt u een tip met uitleg over hoe u brand kunt voorkomen. Meestal zijn het simpele voorzorgsmaatregelen. U kunt er uw leven en dat van uw huisgenoten mee redden.

De vragen gaan over vijf ruimtes in huis: de entree, de berging, de keuken, de woonkamer en de slaapkamer. Ook krijgt u nog drie vragen van algemene aard. Aan het einde van de vragenlijst telt u hoe vaak u 'nee' hebt geantwoord en zo weet u uw uitslag. Tot slot leest u nog wat u moet doen als er toch brand uitbreekt.

Brandweer Nederland wenst u veel succes bij het brandveilig maken van uw huis. Mocht u na het lezen van deze brochure nog vragen hebben, kijkt u dan op www.brandweer.nl of bel met uw plaatselijke brandweer.

1. DE ENTREE

Is het huisnummer goed zichtbaar?

Ja

Nee

Uw huisnummer moet vanuit een rijdende auto goed te zien zijn, voor het geval de brandweer moet uitrukken voor een brand in uw woning. Is uw huisnummer ook in het donker goed te zien? Bij flatgebouwen moet aan de straatkant een overzichtsbord met huisnummers staan.

Kunt u de voordeur van binnenuit direct openmaken?

Ja

Nee

Inbraakbeveiliging en brandpreventie verdragen elkaar niet zo goed. Om inbraak te voorkomen, houdt u deuren en ramen op slot. Maar bij brand moet u het huis snel kunnen verlaten. Spreek een vaste opbergplaats voor de sleutels af en gebruik deurschuiven of draaisloten zonder sleutel.

Is de ruimte achter de voordeur vrij van obstakels?

Ja

Nee

Bij brand is snelheid geboden. U kunt bij dichte rook uw huis niet snel ontvluchten als obstakels (bijvoorbeeld fietsen of vuilniszakken) de vluchtweg blokkeren. Ook de brandweer wordt gehinderd door obstakels in de gang. Zorg voor een opgeruimde gang en hal.

Zijn de hoofdafsluiters van gas, elektriciteit en water goed bereikbaar?

Ja

Nee

Bij brand of gaslekkage moeten gas en elektriciteit snel kunnen worden afgesloten.

Zijn in de meterkast alle zekeringen intact?

Ja

Nee

Als er regelmatig (kort)sluiting ontstaat, moet u de oorzaak daarvan opsporen en de zekering beslist niet doorverbinden met zilverpapier. Als u dat doet, zal bij de volgende (kort)sluiting veel warmte vrijkomen, waardoor brand kan ontstaan.

Is de elektrische installatie beveiligd door een of meer aardlekschakelaars?

Ja

Nee

In nieuwbouwwoningen zijn aardlekschakelaars verplicht. Woont u in een ouder huis en is er geen aardlekschakelaar aanwezig, laat er dan een monteren. Een aardlekschakelaar kan brandgevaar beperken en uzelf beschermen tegen elektrocutiegevaar.

2. DE BERGING

Laat u de cv-ketel regelmatig controleren en reinigen?

Ja

Nee

Uw cv-ketel moet jaarlijks of tweejaarlijks – afhankelijk van het type – worden gecontroleerd en gereinigd. In een slecht werkende cv-ketel kan onvolledige verbranding plaatsvinden, waardoor koolmonoxide ontstaat. Koolmonoxide is erg brandbaar en het inademen van koolmonoxide is levensgevaarlijk.

Is de ruimte rondom uw cv-ketel vrij van brandbare materialen?

Ja

Nee

Bij het aanslaan van de cv-ketel komen soms vlammen onder de ketel vandaan. Door de warmte die vrijkomt, kunnen licht ontvlambare materialen in brand vliegen. Bewaar licht ontvlambare stoffen zoals wasbenzine en spiritus op een veilige plaats, bij voorkeur in de schuur.

Zijn de kraanafsluiting en de toe- en afvoerslangen van de wasmachine in orde?

Ja

Nee

Ondeugdelijke kraanafsluitingen en toe- en afvoerslangen zorgen regelmatig voor overstromingen.

Die veroorzaken niet alleen waterschade, maar ook kortsluiting en daarmee brand.

Droogt en strijkt u de was op een veilige manier?

Ja

Nee

(Drogend) wasgoed in de buurt van een (straal)kachel kan gemakkelijk vlam vatten. En een strijkbout mag u nooit onbewaakt aan laten staan.

Maakt u de luchtafvoerslang van de wasdroger regelmatig stofvrij?

Ja

Nee

De afvoerslang van de wasdroger voert vochtige lucht af, maar ook stof. De slang kan door het stof verstopt raken, waardoor de motor oververhit kan raken en de machine in brand kan vliegen.

3. DE KEUKEN

Is de gaslang van het gasfornuis in goede conditie?

Ja

Nee

De gaslang van een niet-ingebouwd gasfornuis moet het keurmerk GASTEC hebben. Na maximaal vijftien jaar moet u de gaslang vervangen.

De gaslang mag niet blootstaan aan hitte van het fornuis en mag geen haarscheurtjes of andere beschadigingen hebben. Controleert u de gaslang regelmatig. Aansluitingen kunt u controleren met zeepsop.

Is de ruimte rondom het kooktoestel vrij van brandbare materialen?

Ja

Nee

Gordijnen, thee- en handdoeken dichtbij een fornuis zijn brandgevaarlijk. Kijk ook uit voor uw kleding als u aan het koken bent.

Weet u wat te doen bij een vlam in de pan?

Ja

Nee

Veel keukenbranden beginnen met een vlam in de pan, dus als olie of vet in een pan te heet wordt. Blijf daarom in de buurt als u aan het bakken bent en zorg ervoor dat de pan aan de buitenkant vrij van vet en vuil is.

Als toch de vlam in de pan slaat, probeer dan niet te blussen met water. Dit kan een enorme steekvlam opleveren. Schuif een passend deksel van u af over de pan, zet het vuur uit, zet de afzuigkap

uit en laat de pan minstens een half uur staan. Controleer daarna de afzuigkap op mogelijke vuurresten.

Zet u uw fornuis uit als u naar buiten gaat?

- Ja Nee

Pannen die onbewaakt op het vuur staan, kunnen droogkoken en oververhit raken. Zo kan brand ontstaan.

Vervangt u regelmatig het filter van uw afzuigkap?

- Ja Nee

Vet in de afzuigkap en het filter kan vlam vatten. Vervang regelmatig het filter en maak de afzuigkap regelmatig schoon.

Wordt de geiser jaarlijks gecontroleerd en gereinigd?

- Ja Nee

Laat elk jaar een erkend installateur uw geiser controleren. In een slecht werkende geiser kan onvolledige verbranding plaatsvinden, waardoor koolmonoxide ontstaat. Koolmonoxide inademen is levensgevaarlijk.

De vlam van een goed afgestelde geiser is blauw. Signalen dat er iets met de geiser mis is, zijn: een gele gasvlam, beslagen ramen, een gaslucht en stank.

Hebt u minder dan vijf liter licht ontvlambare vloeistoffen in huis?

- Ja Nee

Meer dan vijf liter licht ontvlambare vloeistoffen (bijvoorbeeld brandspiritus en benzine) in huis bewaren, is verboden. Werken met dit soort vloeistoffen moet altijd buitenshuis.

Hebt u minder dan 110 liter gas in gasflessen in huis?

- Ja Nee

Meer dan 110 liter gas in gasflessen in huis bewaren, is verboden.

Bewaart u eventuele gasflessen op een koele, goed geventileerde plaats?

Ja Nee

Gasflessen moeten rechtop staan, op een vlakke ondergrond. Butaan en propaan zijn de gassen die het meest worden gebruikt in en om het huis. Omdat deze beide zwaarder dan lucht zijn, mogen gasflessen niet in kelders of andere laaggelegen ruimtes staan. Lekkend gas kan daar niet meer weggelopen en hoopt zich op, waardoor explosiegevaar ontstaat.

4. DE WOONKAMER

Hebt u per groep van een groepenkast minder dan 3520 watt aan elektrische apparaten aangesloten?

Ja Nee

Op een groep van zestien ampère mag maximaal 3520 watt aan elektrische apparaten zijn aangesloten. Als u met stekkerdozen eindeloos elektrische apparaten op een bepaalde groep aansluit, ontstaat het gevaar van brand door overbelasting. Het gebruik van driewegstekkers is verboden.

Zijn uw elektrische snoeren in goede conditie en hebt u ze veilig weggewerkt?

Ja Nee

Losse snoeren moeten regelmatig worden gecontroleerd op beschadigingen. Zet ze nooit vast met krammen of spijkertjes; voor u het weet, zijn ze beschadigd. Elektrische snoeren onder een tapijt kunnen gemakkelijk brand veroorzaken. Als u een kabelhaspel gebruikt, moet de haspel helemaal afgerold zijn.

Zet u de televisie helemaal uit als u er niet bent?

Ja Nee

Een televisie in de slaapstand (als het rode lampje brandt) is een veel voorkomende oorzaak van brand. Zet de televisie dus uit als u weggaat of gaat slapen.

Staat of ligt er niets op uw televisie?

Ja

Nee

Kleedjes, kranten en boeken kunnen de ventilatieopeningen van uw televisietoestel afdekken, waardoor het oververhit kan raken. Ook bloemenvazen en planten kunt u beter ergens anders neerzetten, want door gemorst water kunt u kortsluiting krijgen.

Trekt u bij onweer en als u er langere tijd niet bent, de stekkers van elektrische apparaten uit het stopcontact?

Ja

Nee

Bij een blikseminslag ontstaat tijdelijk een overspanning in de elektrische installaties en apparaten. Daardoor kunnen ze ernstig beschadigd worden, waardoor weer brand kan ontstaan. De eenvoudigste manier om problemen te voorkomen is de stekkers (inclusief de antennestekker) eruit trekken. Ook kunt u met speciale overspanningsstekkers of overspanningsfilters voorkomen dat een blikseminslag schade veroorzaakt.

Laat u de schoorsteen regelmatig controleren en vegen?

Ja

Nee

Het is verboden een rookkanaal te gebruiken dat niet is gereinigd. Laat uw schoorsteen reinigen door een schoorsteenveegbedrijf dat is aangesloten bij de Algemene Schoorsteenveger Patroons Bond (ASPB).

Maakt u de open haard aan met aanmaakhoutjes of -blokjes?

Ja

Nee

Maak een open haard nooit aan met spiritus of benzine. Gebruik aanmaakhoutjes of -blokjes.

Sommige houtsoorten produceren wegspringende gloeiende stukjes houtskool. Om te voorkomen dat die brand veroorzaken, hebt u een vonkenscherm nodig.

Staan uw kaarsen in veilige standaarden?

- Ja Nee

Als u kaarsen brandt, blijf er dan altijd bij. Gebruik stevige kaarsenstandaarden, die niet van plastic of andere brandbare materialen zijn gemaakt. Zorg dat de ruimte rondom de kaarsen vrij is van brandbare materialen.

Maakt u sigaretten op een veilige manier uit?

- Ja Nee

Gebruik onbrandbare asbakken en leeg deze minstens een kwartier na het doven van de laatste sigaret in de prullenmand of afvallemmer.

5 DE SLAAPKAMER

Gebruikt u de elektrische deken volgens de gebruiksaanwijzing?

- Ja Nee

Elektrische dekens kunnen door kortsluiting of oververhitting brand veroorzaken. Volg daarom altijd de gebruiksaanwijzing.

Is er een rookmelder dichtbij de slaapkamer?

- Ja Nee

Om 's nachts, wanneer iedereen slaapt, een brand tijdig te ontdekken, hebt u een rookmelder in de gang voor de slaapkamerdeur nodig. In huizen die na 2003 gebouwd zijn, is een rookmelder verplicht.

Zorgt u ervoor dat er nooit wordt gerookt in uw slaapkamer?

- Ja Nee

Roken in bed is erg gevaarlijk. Als u in slaap valt met een brandende sigaret, kan er heel gemakkelijk brand ontstaan.

6. ALGEMEEN

Zijn de muren en plafonds gemaakt van brandveilige materialen?

- Ja Nee

Kunststof materialen aan de wanden of plafonds, denk bijvoorbeeld aan kunststof schrootjes, geven bij brand giftige en verstikkende rook. Gebruik daarom zoveel mogelijk brandveilige bouw- en afwerkingsmaterialen.

Is er een vluchtplan?

- Ja Nee

Om bij brand snel weg te kunnen vluchten, hebt u een vluchtplan nodig. Bespreek met uw huisgenoten hoe iedereen de woning zo snel mogelijk kan verlaten, ook als de trap en de voordeur geblokkeerd zijn.

Zijn lucifers en aanstekers buiten het bereik van kinderen?

- Ja Nee

Als kinderen met vuur spelen, loopt dat vaak uit op brand en brandwonden.

DE UITSLAG

0 keer 'nee': **Prima!** U hebt voldoende maatregelen genomen om brand te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken.

Een tot drie keer 'nee': **Niet slecht.** U bent alert en bent zich bewust van mogelijke gevaren.

Vier keer of meer 'nee': **De brandveiligheid van uw woning is voor verbetering vatbaar.**

Mocht er ondanks goede voorzorgsmaatregelen toch brand uitbreken, probeer de brand dan zo klein mogelijk te houden. Hier leest u hoe u het beste kunt handelen.

- Waarschuw direct de brandweer via 112. Meld daarbij kort en bondig uw naam, adres en de plaats en aard van de brand.
- Zorg dat iedereen het huis snel en veilig verlaat.
- Sluit zoveel mogelijk ramen en deuren.
- Blijf bij sterke rookontwikkeling laag bij de grond. Rook stijgt op en de lucht dichtbij de grond blijft het langst redelijk fris.
- Open een deur nooit zomaar, voel eerst of de deurkruk warm is. Zo ja, laat de deur dan dicht, anders loopt u het risico een steekvlam te veroorzaken.
- Kunt u niet meer vluchten, probeer dan een kamer aan de straatkant te bereiken. Doe de deur achter u dicht en leg een (nat) laken, deken of vloerkleed voor de spleet onder de deur om de rook tegen te houden. Open dan pas een raam en roep om hulp.
- Als u de brand zelf kunt blussen, probeer dat dan, maar neem nooit enig risico. Zorg ervoor dat u een brandblusser binnen handbereik hebt en dat u weet hoe u hem moet gebruiken. Het eenvoudigst is een gewone tuinslang. Hang die gebruiksklaar op een strategische plek. Kies de lengte eventueel zo, dat u ook het huis van de burens kunt bereiken.
- Als de brandweer arriveert, vertel dan duidelijk waar de brand is, wát er precies in brand staat en of er nog mensen binnen zijn.
- Staat iemands kleding in brand, zorg dan onmiddellijk dat het slachtoffer gaat liggen en doof de vlammen met een deken, jas of iets dergelijks. Is er niets voorhanden, rol dan de persoon over de grond. Het is belangrijk het slachtoffer meteen te koelen met koud water. Gebruik geen zalfjes en verwijder nooit kleding. Zorg onmiddellijk voor een arts en breng het slachtoffer naar het ziekenhuis. Juist als de brandwond geen pijn doet, is de verbranding waarschijnlijk zeer ernstig.

In de serie 'Brand-veiligheidsinfo' zijn folders over de volgende onderwerpen beschikbaar:

Particulier

1. Rookmelders en brandblussers
2. Vluchten bij brand
3. Brandwonden: voorkomen en eerste hulp
4. Een veilige schoorsteen
5. Voorkom Koolmonoxide-vergiftiging (CO)
6. Doe-het-zelven en brandveiligheid
7. Op kamers en brandveiligheid
8. Brandpreventie voor ouderen
9. Brandpreventie op vakantie
10. Veilig omgaan met flessengas, barbecue en vuurkorf
11. Controlelijst brandveiligheid thuis
12. Wat te doen na een brand?
13. Brandpreventie voor jongeren

Bedrijf – instelling

15. Gebruiksvergunningen
16. Bedrijfshulpverlening: veiligheid op de werkplek
17. Brand in uw bedrijf: het ontruimingsplan
18. Feestversiering? Het kan en moet veilig
19. Brandblussers op uw werkplek
20. Brandveiligheid op evenementen

Dit is een uitgave van de NVBR m.m.v. het Netwerk Communicatie Brandweer en Rampenbestrijding (COBRA) en het Landelijk Netwerk Brandpreventie (LNB).

Tekst: Eva Kroese Teksten